

PRZEWODNICZĄCY
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA
WP.420.115.2024

Do druku nr 935

Warszawa, 10 marca 2025 r.

Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

W odpowiedzi na pismo z dnia 12 grudnia 2024 r. (znak: SPS-WP.020.302.6.2024) uprzejmie przedstawiam w załączeniu opinię Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia nadużywania tymczasowego aresztowania oraz ochrony praw osób tymczasowo aresztowanych.

Wiceprzewodniczący Krajowej Rady
Sądownictwa
sędzia Rafał Puchalski

/podpisano elektronicznie/

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SPS-WP.020.302.13.2024
Data wpływu 11.03.2025 r.

KRAJOWA RADA SĄDOWNICTWA

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 5 marca 2025 r.

**w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu
ograniczenia nadużywania tymczasowego aresztowania oraz ochrony praw osób
tymczasowo aresztowanych**

Krajowa Rada Sądownictwa, po zapoznaniu się z poselskim projektem ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia nadużywania tymczasowego aresztowania oraz ochrony praw osób tymczasowo aresztowanych, przekazanym do zaopiniowania przy piśmie Zastępcy Szefa Kancelarii Sejmu z dnia 12 grudnia 2024 r. (znak: SPS-WP.020.302.6.2024), opiniuje projekt pozytywnie, zgłaszając poniższą uwagę.

Krajowa Rada Sądownictwa – co do zasady – popiera dążenie do reformy mającej na celu dostosowanie przepisów procedury karnej do standardów konstytucyjnych i międzynarodowych w zakresie ochrony praw człowieka oraz propozycję inicjatywy legislacyjnej mającej na celu zmniejszenie liczby przypadków nadużywania tymczasowego aresztowania oraz zapewnienie większej ochrony praw podejrzanych i oskarżonych. Przedstawiony w projekcie szereg mechanizmów mających temu służyć, takich jak: automatyczne wyłączenie sędziego, który wcześniej orzekł o zastosowaniu lub przedłużeniu tymczasowego aresztowania z dalszego postępowania w tej samej sprawie, zwiększenie dostępności akt postępowania dla obrońcy i podejrzanego, zobowiązanie prokuratora do nakreślenia strategii procesowej związanej z zastosowaniem tymczasowego aresztowania (harmonogramu działań dowodowych oraz jego uzasadnienia), a także propozycja nowych środków zapobiegawczych mających zastąpić tymczasowe aresztowanie, takich jak areszt domowy i dozór elektroniczny, są w ocenie Rady dobrymi postulatami otwierającymi dyskusję na temat zmiany sposobu stosowania środków zapobiegawczych w ramach prowadzonych postępowań przygotowawczych i sądowych na środki mniej represyjne, a dostosowanymi do potrzeby realizacji celów postępowania karnego, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (dalej jako KPK) z zachowaniem zasad z art. 4–7 KPK.

Wątpliwość Krajowej Rady Sądownictwa budzi jednak postulowane przez Projektodawcę ograniczenie maksymalnego czasu trwania tymczasowego aresztowania w postępowaniu przygotowawczym do jednego miesiąca. Proponowana zmiana brzmienia

art. 263 § 1 KPK, polegająca na zastąpieniu wyrazów „3 miesiące” wyrazem „miesiąc” prowadzi będzie do zbędnego ograniczenia zakresu uznaniowości sędziowskiej sądu pierwszej instancji w zakresie samodzielnego określania przez sąd pierwotnego okresu stosowania tymczasowego aresztowania z maksymalnie trzech miesięcy do jednego miesiąca.

Tego rodzaju ograniczenie – znacząco skracające okres, na jaki może być zastosowane tymczasowe aresztowanie w ramach pierwszego postanowienia wydawanego przez sąd – może przeczyć celom stosowania tego środka zapobiegawczego, gdyż okres jednego miesiąca może nie być każdorazowo wystarczający do dokonania odpowiedniej i oczekiwanej koncentracji materiału dowodowego w ramach postępowania przygotowawczego. W tym względzie zasadnym jest, w ocenie Krajowej Rady Sądownictwa, pozostawienie dotychczasowego rozwiązania albo jedynie jego modyfikacja polegająca na rozciągnięciu na prokuratora obowiązku przedstawiania sądowi harmonogramu planowanych czynności procesowych również przy okazji pierwszego orzeczenia o stosowaniu tymczasowego aresztowania, tak jak ma to miejsce w projektowanym art. 263 § 2 zdanie drugie KPK odnośnie do wniosków prokuratora o przedłużenie tymczasowego aresztowania ponad okres, o którym mowa w art. 263 § 1 KPK.

Wiceprzewodniczący
Krajowej Rady Sądownictwa
sędzia Rafał Puchalski